

Branden hos Trelleborgs Påsindustri AB

- en ren försäkringsmardröm

Onsdagen de 21 april 1993, kl 20.42, inkommer larm från SOS-centralen att en större brand har utbrutit hos Trelleborgs Påsindustri AB (TPA) i Mellanköpinge utanför Trelleborg. TPA var en inarbetad industri - man försåg ca 300 kunder i södra Sverige med plastpåsar. Årligen omsattes ca 20 miljoner kronor.

Per Ingvar Jönsson
Oberoende skadekonsult

Vid branden totalförstördes samtliga verksamhetslokaler och värden för ca 70 miljoner försvann.

Branden utbröt i företaget under kvällsskiftet. En av de anställda hade tagit den eldrivna gaffeltrucken för att köra ut på gården och lappa över lösningsmedel, etanol, från en tank med 5000 liters innehåll. Kärran med dunkarna placerades på trucken. Anledningen till att man tog en truck var att det var mörkt ute på gården eftersom en lampa var trasig. Truckens ljus skulle användas som belysning.

Någon av de sista dunkarna som man höll på att fylla blev överfull och etanolen började att spruta ut från den. Med en gång efter att det hade börjat rinna över började det brinna på marken. Av allt att döma har en gnista från trucken antänt.

Elden spred sig så snabbt att den anställda inte hann göra någonting förrän det brann i ena byxbenet med lättare brännskador som följd. Flödet från etanoltanken stängdes inte. De anställda lyckades inte hejda elden som snabbt övertände byggnaderna. Samtliga påsmaskiner i koncernens produktion slogs ut vid branden.

Den inträffade skadan blev början på en försäkringsmardröm. Det mångåriga samarbetet med försäkringsbolaget Victoria visade sig inte vara något värt.

Försäkringsbolaget hävdade efter några dagar att företagsförsäkringen

Per Ingvar Jönsson

inte var i kraft på grund av obetald premie. I själva verket har Påsindustrin - enligt F&S förmenande - ett gällande försäkringsavtal i flera avseenden. Försäkringsbolaget hade bl a från TPA erhållit en 12-månaders premie 1992-05-06, som således gällde förbi skadedagen.

Försäkringsbolaget hade i själva verket ändrat sina mångåriga kravrutiner radikalt genom att skicka ut en premieräkning extremt tidigt, sannolikt av misstag. TPA har varit kunder i Victoria sedan 1987. Bolagets premieaviseringar genom åren har varierat vad gäller tidpunkt. Försäkringsbolaget har i de flesta fall premieraviserat sent. Normal betalningsfrist är 14 dagar. Den 3,5 månad för tidigt utsända premieräkningen togs inte större notis om från TPA:s sida. Full premie hade ju erlagts i maj. Detta visade sig vara ödesdigert.

Fullgott försäkringskydd

Koncernledningen hade genom försäkringsmäklarnas inträde sommaren 1992 utgått ifrån att det pågående försäkringsavtalet via Victorias distriktschef skulle skrivas om p.g.a. den av mäklaren konstaterade underförsäkringen vad gällde maskinerna. (Det bör påpekas att försäkringsmäklare av för-

säkringsbolagen, enligt en särskild s.k. mäklarklausul, vid uppgiftslämnande skall betraktas såsom försäkringstagaren).

Vid tidpunkten för branden hade emellertid ingen omskrivning setts till, trots att försäkringsbolaget under hösten -92 hade fått all information om försäkringsbehovet i Trelleborg. F&S hävdar att allt var fullgott försäkrat till de rätta värdena. Ändå vill Victoria undslippa betalningsansvaret för katastrofskadan.

Förnyelse eller nyteckning?

Victoria anser att försäkringsavtalet - nu via mäklare - från den formella förfallodagen (1993-04-01) skall betraktas såsom en nyteckning. TPA:s ombud i försäkringsstivsten, undertecknad, hävdar motsatsen. Försäkringsavtalet har hela tiden bibehållit sitt försäkringsnummer, och alltså distriktschefens nyteckning 1987-04-03 har endast förmedlarna skiftat. F&S menar att den senaste aviseringen är en ren förnyelse.

De historiska tidpunkterna för premieaviseringen, premiebetalning under 1987-1993, visar att båda parter har varit i dröjsmål - dock har ingen part vid något tillfälle ifrågasatt försäkringsavtalets ständiga giltighet. Några respremiekrav eller premieåterbetalningar har aldrig setts till genom åren. Nu när storskadan inträffat agerade bolaget helt annorlunda.

Skadans storlek, EML?

Ofta pratar man om storlekar betydelse. Påsfabrikens skada är ungefär halva Victorias årspremieinkomst. Dessutom antas EML-bedomningen, 70 Mkr., ha missats inom försäkringsbolaget vid bedömning av återförsäkring. EML står för "estimated maximum loss". Detta är, högst sannolikt, skälen till att försäkringsbolaget väjer sig från betalningsskyldigheten.

EML-bedomningen är en viktig detalj för varje försäkringsbolag. Utifrån limiten fördelas mottagen premie,